

Hanna en Maria

1 Samuël 1:20-28

Rev Dr Jos M. Strengholt
Arnhem-Nijmegen 2022

Het is heel passend om in de kersttijd het verhaal van Hanna en Samuël te lezen.

Er zijn veel overeenkomsten met het kerstverhaal. We zien twee moeders die op wonderlijke wijze zwanger werden, twee kleine jongens, twee moeders die veel geleden hebben en twee enige zonen.

Maria moet die overeenkomsten zelf ook hebben gezien, want in haar lofzang citeert ze ruimhartig uit het gebed van Hanna. Dat kun je zelf lezen in 1 Samuël 2. De twee gebeden lijken sterk op elkaar.

Maria voelde zich verwant aan Hanna, die op een heel bijzondere wijze een zoon ontving.

Er zijn veel overeenkomsten, en ik wil er een paar aanwijzen. Maar tegelijk zijn de twee verhalen ook heel verschillend.

1. Hanna geeft haar zoon aan God

Hanna kon geen kinderen krijgen. We weten hoe diep dat haar verdriet deed. Daarom bad ze en bad ze, totdat God haar gebed verhoorde.

Dat ze haar zoon Samuël noemde, heeft ermee te maken dat die naam klinkt als het Hebreeuwse woord voor *vragen* of *lenen*.

Hanna had God beloofd dat ze haar zoon, zodra hij niet meer aan de borst was, naar de tabernakel zou brengen, zodat hij daar de priester Eli zou dienen en voor het aangezicht van God zou leven.

Toen de dag kwam waarop ze haar kleine jongen moest afstaan voor de dienst van God, bracht Hanna ook een jonge stier, meel en wijn mee als offer voor de Heere. Net zoals haar zoon zelf eigenlijk ook een offer aan God was.

Het verdriet van deze moeder moet onvoorstelbaar groot zijn geweest.

"Om deze jongen heb ik gebeden," zei ze toen ze hem aan de priester overgaf.

In het Hebreeuws wordt hier een liefdevolle uitdrukking gebruikt voor "jongen": "dit jongetje." Een kleine jongen.

Datzelfde woord wordt ook gebruikt voor Izak wanneer Abraham hem wil offeren. En ook voor Ismaël wanneer hij in de woestijn op de rand van de dood verkeert.

Een zwaard moet door het hart van hun moeders zijn gegaan, net zoals Maria zou lijden om haar Zoon Jezus.

Maar Hanna was moedig. Ze hield vast aan haar belofte aan God. Ze gaf haar zoon aan de dienst van de Heere.

Dat moet hebben gevoeld alsof haar eigen hart uit haar borst werd gerukt.

Zoals ook Maria's hart ooit werd verscheurd, toen Jezus als jonge jongen verdween en later in de tempel werd teruggevonden.

Het is mooi om te zien dat Hanna, wanneer ze Samuël aan Eli overdraagt, zegt dat God haar deze jongen heeft gegeven, en dat zij hem nu aan de Heere uitleent.

Opnieuw speelt ze met de naam Samuël. 'Hij is mijn lening aan God.'

Ze ziet haar overgave van Samuël werkelijk als een lening. De jongen behoort haar toe, maar ze stelt hem beschikbaar zodat God hem kan gebruiken.

2. God geeft Zijn Zoon aan ons

En juist hier zien we het grote verschil tussen Hanna en Maria, tussen Samuël en Jezus.

Het verhaal van Maria gaat niet over een vrouw die een zoon bezit en hem vervolgens aan God geeft om Hem te dienen en Zijn aangezicht te zoeken.

Het is precies andersom.

Het kerstverhaal gaat over God, Die een Zoon heeft en Hem aan óns geeft, zodat Hij óns tegemoetkomt en óns dient.

Israël had eeuwenlang gebeden of God een Verlosser wilde sturen. Maar Israël had zich niet kunnen voorstellen dat God Zelf zou komen om als één van ons geboren te worden.

Dat klinkt toch ongelooflijk?

En toch vormt juist dat wonderlijke gegeven het hart van ons christelijk geloof.

Zoals wij iedere zondag belijden: "Die om ons mensen en om onze zaligheid is neergedaald uit de hemel en vlees geworden is uit de Heilige Geest en de maagd Maria."

Maria leende Jezus niet aan God uit.

Als je al over een lening wilt spreken, dan is het eerder God Die Zijn eigen Zoon — een deel van Zijn eigen wezen — als een lening aan ons gaf.

En nadat wij Hem niet geloofden, Hem niet volgden, nadat wij de Mens die God ons had gegeven mishandelden en doodden, nam God Hem weer tot Zich.

Maar ook dat was tot ons eigen voordeel.

Nu zit het Kind van Bethlehem, voor Wie wij geen plaats hadden, aan de rechterhand van God, waar Hij ons liefheeft en ons dient.

Voortdurend vertegenwoordigt Hij ons voor Gods aangezicht, tot jouw behoud en tot jouw redding. Hij is de volmaakte Voorspraak.

3. Wij geven omdat wij eerst ontvangen hebben

Alles wat wij aan God kunnen geven, is eerst door Hem aan ons gegeven. De apostel Johannes maakt dat duidelijk wanneer hij schrijft over Gods liefde in zijn eerste brief.

Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons liefhad en Zijn Zoon zond als verzoening voor onze zonden.

God had als eerste lief.

God gaf als eerste.

God diende als eerste.

Dat is de grond waarop wij staan.

Dat is het anker dat ons vasthoudt.

Dat is de enige vaste plek in het drijfzand van het leven.

God heeft ons Zijn liefde gegeven, Zijn Zoon.

En daarbij ook Zijn Heilige Geest, de derde Persoon in de drie-enige gemeenschap van liefde.

Zijn Geest is in jouw leven gekomen om Gods aanwezigheid bij jou te zijn.

En juist die Geest van God, die Geest van liefde, stelt jou in staat om God lief te hebben en andere mensen lief te hebben.

Die Geest maakt het mogelijk om aan God terug te geven wat Hij jou eerst gegeven heeft.

Jouw liefde.

Jouw bezit.

Jouw tijd.

Alles wat je dierbaar is.

Het is eerst door God aan jou gegeven.

En uiteindelijk blijft het Zijn eigendom.

Hij gaf ons alles wat wij bezitten, zelfs onze Zaligmaker, als een lening.

En net als Hanna zeggen wij:

"Hier is het, Heere."

Of beter gezegd:

"Hier ben ik, Heere."

Hanna gaf iets van zichzelf.
Ze gaf haar jongen.
Ze gaf haar alles.

Zo worden ook wij geroepen om onszelf terug te geven aan de God Die ons gemaakt heeft en Die ons heeft liefgehad voordat wij Hem liefhadden.

"God is liefde, en wie in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem."

+In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.